

2e berap 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	4
Inleiding	5
Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is	6
Programma 2: Een leefbare gemeente	9
Programma 3: De werkende gemeente	11
Programma 4: De dienstverlenende gemeente	14
Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead	15
Financiële positie	16
Afwijkingen	17
Investerings	22
Begrotingswijziging	23
Onvoorzien	25

Inleiding

Hierbij ontvangt u de tweede bestuursrapportage (Berap) over 2025 met daarin een overzicht van de verwachte financiële afwijkingen.

Het financiële beeld op de helft van 2025 is positief met een saldo van 2,5 mln euro ten opzichte van de 1e Berap. Voor een groot deel is dit te danken aan de positieve bijstelling van de rijksmiddelen in de Meicirculaire met een saldo van 1,3 mln euro.

Het positieve saldo is een basis om voor toekomstige investeringen middelen te reserveren. Dit gebeurt uiteraard via de reguliere afwikkeling van de jaarrekening.

Voor de centrumtaak beschermd wonen en maatschappelijke opvang vloeit een bedrag terug van 500.000 euro uit de definitieve afrekening van 2024. Wij stellen voor om dit storten in een bestemmingsreserve. Deze reserve wordt gebruikt voor de uitvoering van het plan van aanpak om te komen tot kleinschalige maatschappelijk opvang.

Om invulling te geven aan de taakstelling voor huisvesting van statushouders hebben we een pand aangekocht in Varsseveld. De financiële dekking is gevonden in de bestemmingsreserve "Vluchtelingen."

In deze Berap zijn alle afwijkingen in een tabel toegelicht.

Wij stellen u voor:

1. De 2e bestuursrapportage 2025 vast te stellen en de afwijkingen middels een begrotingswijziging te verwerken in de Programmabegroting 2025;
2. a) € 467.000 overhevelen vanuit de bestemmingsreserve "Vluchtelingen" naar de nieuw te vormen bestemmingsreserve "Aankoop pand huisvesting Statushouders";
b) Aanvraag voor een investeringskrediet voor de aankoop pand in Varsseveld voor huisvesting Statushouders voor een bedrag van € 467.000;
3. Het investeringskrediet Padelbanen Varsseveld van € 47.000 vrij te laten vallen;
4. € 100.000 toe te voegen aan de nieuw te vormen bestemmingsreserve ICT;
5. € 500.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve "plan van aanpak kleinschalig project maatschappelijke opvang".

Verloop saldo begroting (x 1.000)	
	Totaal
Saldo programmabegroting 2025-2028	557
Afwijkingen 1e berap	223
Saldo na 1e berap	780
Afwijkingen 2e berap	2.510
Nieuw saldo begroting	3.290
Voorgestelde resultaatbestemmingen:	
Aanbesteding en implementatie nieuw financiële applicatie	-100
Maatschappelijke Opvang en Beschermd wonen	-500
Totaal resultaatbestemmingen	-600
Saldo begroting na resultaatbestemming	2.690

Programma 1: De gemeente waar het goed wonen is

-1.1 Duurzame mobiliteit en bereikbaarheid

Het mobiliteitsplan Oude IJsselstreek 2025-2040 is op 22 mei 2025 door uw raad vastgesteld. In het 'Mobiliteitsplan Oude IJsselstreek 2025-2040' (verder genoemd: mobiliteitsplan) is een maatregelenpakket opgenomen. Deze maatregelen zijn gemotiveerd geprioriteerd: hoog, midden en laag. Het mobiliteitsplan bevat een pakket van 52 maatregelen, waarvan er veertien gemotiveerd een hoge prioritering hebben gekregen. Alle maatregelen zijn op hoofdlijnen beschreven en moeten nog nader uitgewerkt worden. Daarna kan besloten worden om de maatregel al dan niet richting uitvoering te brengen.

Tijdens de raadsbehandeling van het mobiliteitsplan op 22 mei 2025 heeft uw raad aangegeven de maatregel 23 'Zuidelijke rondweg Silvolde' prioriteit te willen geven bij de nadere uitwerking. We hebben een inschatting gemaakt van de globale kosten voor nadere uitwerking van alle veertien maatregelen die hoog geprioriteerd zijn, waaronder de Zuidelijke rondweg Silvolde. We stellen voor om in de jaren 2026 tot en met 2029 te starten met het nader uitwerken van de veertien maatregelen. De hiervoor benodigde middelen zijn daarom per jaarschijf opgenomen in de investeringsbegroting, die in november 2025 ter besluitvorming aan uw raad wordt voorgelegd.

De realisatie van een OV-HUB ter hoogte van station Varsseveld is als opgave opgenomen in de Regiodeal 2025-2028 en in de Gelderse OV-visie 2040. Externe financiering kan dit proces nadrukkelijk versnellen. Een Regiodeal-aanvraag is in voorbereiding voor zowel de fietsinfrastructuur in en om Varsseveld als voor het uitwerken en inrichten van het betreffende OV HUB.

Om de doorstroming en verkeersveiligheid op de N18 te verbeteren was onze inzet aanvankelijk gericht op maatregelen ter hoogte van de aansluiting op de Lichtenvoordseweg. Rijkswaterstaat ziet ruimte om financieel bij te dragen in een bundeling van de N18-aansluitingen Lichtenvoordseweg en De Radstake tot één nieuwe ongelijkvloerse aansluiting. We zetten hier het door uw raad in 2025 beschikbaar gestelde krediet in voor deze structurele oplossing, maar het vraagt ook om aanvullende middelen. Ter voorbereiding op nadere besluitvorming hebben we de afgelopen tijd gewerkt aan infrastructurele uitwerkingen en het opstellen van financiële ramingen.

-1.2 Een afvalvrije gemeente

Dit jaar voerden we de laatste grote maatregelen uit het VANG- beleid in, te weten de nieuwe frequentie voor het inzamelen van PBD en GFT+E (elke drie weken PBD en wekelijks GFT+E in juni, juli en augustus en elke vier weken in december, januari en februari).

Begin dit jaar startte de nieuwe inzamelaar Remondis. Ook dat gaf een verandering in de inzameling, want inzameldagen wijzigden, wat voor sommige inwoners wennen was. Aangezien deze wijzigingen samenvielen met een aanvankelijk niet goed werkend nieuw afvalportaal leverde dat de eerste maanden veel vragen en reacties van inwoners op. Nu constateren we gelukkig dat het afvalportaal goed werkt en dat inwoners weten welke dag welke container aan de weg kan.

Onze nieuwe huisstijl is inmiddels niet meer weg te denken uit de openbare ruimte en op de artikelen in de Gelderse Post.

De tussentijdse evaluatie van het VANG-beleid is uitgevoerd en hieruit kunnen we opmaken dat onze inwoners samen met onze organisatie goed bezig zijn. De inwoners weten (heel) goed welk afval of grondstof in welke container moet. In de evaluatie is ook een samenvatting opgenomen over aard en omvang van de ongewenste neveneffecten.

De acties tegen voedselverspilling en het opstarten van het project afvalvrije scholen schuiven we door naar 2026. Dit omdat de bovengenoemde veranderingen meer tijd dan gepland vroegen.

-1.3 Een thuis voor iedereen

De Woondeal 1.1 is op 16-06-2025 in aanwezigheid van de minister vastgesteld. Vanaf dat moment is de Woondeal 1.1 geldend. Hierin is vastgelegd dat er woningen in onze regio nodig zijn voor de autonome behoefte met een accent op ouderen en starters, de instroom van arbeidskrachten én van woningzoekenden die zich uit andere delen van het land in de Achterhoek willen vestigen. Doel van deze ambitie is het versterken van de sociaal-economische ontwikkeling van de regio, behoud en bevorderen van de leefbaarheid en het stimuleren van meer evenwichtige bevolkingsopbouw. Met de Woondeal 1.1 kunnen we onze volledige woningbouwambitie van 2500 woningen in de periode van 2025 tot en met 2035 realiseren. Dit betekent dat het bouwtempo omhoog moet en wij toegroeien naar een gemiddelde jaarproductie van 250 woningen. Daarvoor hebben we een versnellingssteam ingesteld. Via de jaarlijkse rapportage voortgang woningen brengen wij u op de hoogte.

De woningbouwopgave vraagt om een structurele en consistente inzet van de gemeente. Deze loopt al en hiermee gaan wij de komende jaren verder. Voorbeelden hiervan zijn de uitleglocaties; de Tuit, 't Hiddink in Varsseveld, Biezenakker in Ulft, Lenteleven in Gendringen en Voorbroek in Terborg. Ook de inbreidingslocaties Wesenthorst en Keurkamer in Ulft dragen in belangrijke mate bij aan onze opgave.

De Wet versterking regie volkshuisvesting is aangenomen door de 2e kamer op 03-07-2025 en zal per 01 of 07 2026 ingaan. Deze wet verplicht gemeente om de beschikken over een volkshuisvestingprogramma en daarin verankeren we de afspraken uit de woondeals over hoeveel, waar en voor wie we bouwen en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. De voorbereiding hierop loopt.

-1.4 Een vitaal buitengebied

Het lokaal programma Vitaal buitengebied is naar verwachting afgerond in Q4 of Q1 van 2026.

De maatregelen binnen het Aaltense Goor zijn succesvol uitgevoerd. Ook is het Zwarte Veen heringericht met onder andere achttien hectare natuuruitbreiding, aanleg van recreatieve paden, maatregelen om water langer vast te houden, en extensivering van het landbouwkundig gebruik.

Nu het integrale provinciale gebiedsprogramma (het VLGG) is geschrapt, pakt de provincie de onderliggende doelen en ambities voorlopig weer sectoraal op. We blijven met de provincie in gesprek, en geven met deze sectorale doelen onze eigen integrale aanpak vorm.

Het ecologisch bermbeheer is dit maaiseizoen van start gegaan. De huidige ecologische staat van onze bermen is vastgelegd op een maaikaart met het voorgenomen maaibeleid per bermtype, en waarop elke maaigang afzonderlijk aan en uit kan worden gezet. In de hele gemeente wordt gefaseerd gemaaid. Door de bezuiniging op de aanschaf van een tweede maaizuigcombinatie wordt niet het hele areaal verschaald, maar wordt ingezet op de locaties waar het snelst effect wordt verwacht, in ieder geval de zandgronden.

De aanlegsubsidie voor landschapselementen wordt wederom goed benut. Om ook het landschapsfonds voor agrariërs goed te benutten, wordt in Q3 en Q4 onderzocht hoe we beter aan kunnen sluiten bij de behoeften van agrariërs.

-1.5 Klimaatadaptieve groene kernen

De analyse van de kernen volgens het Kader klimaatadaptieve kernen is voltooid. Het resultaat is een lijst van veertien locaties met hoge of middelhoge prioriteit. Deze locaties liggen in Varsseveld, Silvolde, Terborg, Ulft, Gendringen en Etten. Op deze locaties worden meerdere streefwaarden uit het Kader klimaatadaptieve kernen overschreden. De volgende stap is het opstellen van een Plan van Aanpak, waarin niet alleen wordt gekeken naar wat er moet gebeuren om onder de streefwaarden te komen, maar ook naar kosten, meekoppelkansen en toekomstige ontwikkelingen. Het Plan van Aanpak wordt naar verwachting in Q4 van 2025 afgerond en kan de komende jaren dienen als uitvoeringsinstrument voor het gemeentelijk programma klimaatadaptatie, dat eveneens naar verwachting in Q4 wordt afgerond.

Pilotproject de Bongerd is in het eerste kwartaal 2025 (in een civieltechnisch en een groen deel) aanbesteed. Tijdens de uitvoering is een onvoorziene bodemverontreiniging aangetroffen. Hierdoor is de einddatum voor de uitvoering vertraagd van 1 juli naar 1 november 2025. Door deze vertraging wordt de deadline voor de provinciale subsidie voor hittemaatregelen overschreden. Daarom is direct uitstel aangevraagd bij de provincie en dit uitstel is ook verleend. Dit betekent dat verwacht mag worden dat het project verder binnen budget kan worden uitgevoerd.

De wettelijk verplichte tweede ronde stresstest wordt regionaal door gemeenten uit de Samenwerking water regio Achterhoek+ en de Liemerse gemeenten gezamenlijk voorbereid. In Q2 en Q3 van 2025 hebben verschillende themawerkgroepen (voor hitte, wateroverlast, droogte, overstroming en waterkwaliteit) geïnventariseerd welke informatie moet worden geactualiseerd en/of nieuw moet worden ontwikkeld. In Q3 wordt op basis hiervan een uitvraag voorbereid, die in Q4 en Q1 wordt uitgevoerd. Vanaf Q2 2026 volgt de oplevering van de nieuwe en/of geactualiseerde informatie en producten, waaronder de gemeentelijke klimaatatlas. Daarna volgt de verdere uitwerking richting een risicodialoog en uitvoeringsagenda.

-1.6 Minder energie verbruiken, meer duurzame energie opwekken

Het gebruik van de Isolatie Subsidie Achterhoek (ISA) blijft achter bij de verwachtingen. De ISA-regeling, bedoeld voor slecht geïsoleerde woningen, wordt daarom door het Rijk versoepeld. We voeren die versoepeling door en we maken het eenvoudiger om deze subsidie aan te vragen én starten een regionale communicatiecampagne.

De Toekomst Bestendig Wonen lening is tijdelijk gestopt. Dit komt, omdat de provincie de cofinanciering tijdelijk heeft gestopt. Deze lening wordt later dit jaar of begin volgend jaar weer opgestart.

Zonnepanelen op bedrijfsdaken zijn steeds vaker niet mogelijk vanwege de netcongestie. De vraag naar het programma Zonnige Bedrijven is hierdoor stilgevallen.

Samen met de provincie onderzoeken we hoe ons gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed gaan verduurzamen als onderdeel van ons vastgoedbeleid.

In de tweede RES-voorgangsrapportage van juni 2025 blijkt dat we regionaal op 54 % van de opgave voor 2030 zitten.

Tot slot een tegenvaller voor het oplossen van de netcongestie. Tennet heeft aangegeven de uitbreiding van het elektriciteitsnet pas in 2033 gereed te hebben. Er is mogelijk zelfs een uitloop naar 2035 gemeld. Het is daarom noodzakelijk om bij elk te realiseren nieuwe woning te kijken hoe deze zo min mogelijk gebruik maakt van het net. We noemen dit netbewust bouwen. Netbewust (nieuw)bouwen is een manier van bouwen en ontwerpen waarbij rekening wordt gehouden met de beschikbare capaciteit en belasting van het lokale energienet. We zijn aan het onderzoeken hoe we dit onder meer bij onze uitbreidingslocaties in kunnen vullen.

Programma 2: Een leefbare gemeente

- 2.1 Inwoners ervaren een positieve gezondheid

Voortgangsrapportage GALA en lokale gezondheidsagenda

Via deze voortgangsrapportage is (onder andere aan de commissie Maatschappelijke Ontwikkeling (MO)) inzicht gegeven in de belangrijkste resultaten tot nu toe van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en de lokale gezondheidsagenda 'Gezonde Kansen in Oude IJsselstreek 2021-2024'. Daarbij is er gebruik gemaakt van de methodiek van tellen en vertellen.

Pilot buurtverbinder Uift

Vanuit de 'Visie Wonen en Zorg' is er in Uift een pilot met een buurtverbinder gestart. Deze buurtverbinder stimuleert de totstandkoming van een zorgzame buurt met een sterke individuele én gemeenschappelijke sociale basis.

Mentaal Gezond en Veerkrachtig Ouder Worden

Vanuit het 'Regioplan De Gezondste Regio Achterhoek' zijn de Snelle Toets aanvragen vanuit de thema's 'Veerkrachtig Ouder Worden' en 'Mentaal Gezond' goedgekeurd. Na goedkeuring van de Snelle Toets is de vervolgstap om een Transformatieplan op te stellen om in aanmerking te komen voor de transformatiemiddelen vanuit het Integraal Zorg Akkoord (IZA). Het Transformatieplan voor 'Mentaal Gezond' is inmiddels ingediend en het plan voor 'Veerkrachtig Ouder Worden' volgt dit najaar.

Monitoring: stijging van de ervaren (zeer) goede gezondheid

Sinds juni zijn de resultaten van de Gezondheidsmonitor Volwassen en Ouderen (najaar 2024) beschikbaar. 73,8% van de inwoners in Oude IJsselstreek ervaart een (zeer) goede gezondheid. Dit is een behoorlijke stijging ten opzichte van het streefdoel van 69,8%. In deze stijgende lijn is te zien dat de negatieve gevolgen van COVID '19 op de ervaren gezondheid van inwoners stap voor stap weer aan het verdwijnen zijn.

- 2.2 Integrale aanpak Zorg en Veiligheid

De pilot ter versterking van de samenwerking met Veilig Thuis is geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie is gestart met het doorontwikkelen van de samenwerking. Ook zijn diverse casuïstieken geëvalueerd, wat aanvullende inzichten heeft opgeleverd over knelpunten en verbeterpunten in de samenwerking rondom veiligheid.

Regionaal zijn gesprekken gevoerd tussen gemeentelijke toegangsteams en ketenpartners. Deze gesprekken zijn gericht op het versterken van bestaande samenwerkingen, onder andere door het stimuleren van duoschappen en het benutten van bestaande kracht en expertise binnen de keten. Er wordt gewerkt aan een regionaal uitvoeringsplan, dat als basis dient voor de lokale uitwerking. Dit plan sluit aan op de reeds bestaande initiatieven en samenwerkingsstructuren.

In het derde kwartaal vindt een lokale zelfscan 'Werken aan Veiligheid' plaats. De uitkomsten hiervan worden gebruikt om de lokale invulling van het regionale uitvoeringsplan verder vorm te geven.

- 2.3 Wonen doe je thuis

Wat is gerealiseerd:

Bouwteambijeenkomsten: In het kader van het versterken van de opvoedingssituatie bij ouders, zijn verschillende thema's zoals echtscheiding en normaliseren van opvoedingssituaties uitgediept in de voorjaarsbijeenkomst. De bijeenkomst in het najaar staat in het teken van hoe dit zich uit in houding en gedrag bij professionals en organisaties.

GGZ-pilot: De pilot waarbij GGZ professionals aansluiten bij de teams van Buurtzorg Jong is momenteel in uitvoering. De samenwerking wordt als positief ervaren, met een efficiënter werkproces wanneer er toch een doorverwijzing plaatsvindt. De pilot lijkt daarnaast te leiden tot minder doorverwijzingen van jeugdigen naar zwaardere zorgvoorzieningen. Een evaluatie van de pilot is gepland voor het najaar.

Groepsaanbod: Er wordt gewerkt aan het ontwikkelen van een vrij toegankelijk groepsaanbod, waarbij specialistische jeugdhulpverleners hun expertise inbrengen. Dit aanbod richt zich op het versterken van ouders en gezinnen en het voorkomen van problematische situaties die kunnen leiden tot een verblijf in een instelling.

Actieonderzoek doorbraakmethode: We nemen deel aan het Actieonderzoek "Doorbraakmethode", gericht op het realiseren van doorbraken in de hulpverlening voor gezinnen waar ook volwassenproblematiek speelt. In dit onderzoek worden maximaal vijf gezinnen in de gemeente ondersteunt, met als doel het vinden van een structurele oplossing voor de problematiek.

Kleinschalige woonvoorziening: Er is in de afgelopen periode hard gewerkt aan het realiseren van een kleinschalige woonvoorziening in de gemeente. Aanleiding was een gezin waarvan de kinderen uit huis werden geplaatst maar er kunnen op deze locatie ook anderen kinderen dicht bij huis worden gehuisvest. Deze voorziening draagt bij aan het bieden van een passende, lokale oplossing en ondersteunt het streven naar terugkeer naar huis waar mogelijk.

- 2.4 Groter bereik minimabeleid

Het proactief beoordelen voor de individuele inkomenstoeslag en schoolkosten is inmiddels gestart. Dit betekent dat inwoners en ouders deze tegemoetkomingen automatisch ontvangen, zonder dat hiervoor een afzonderlijke aanvraag nodig is. Het proces is nog in ontwikkeling, maar de eerste ervaringen laten zien dat we hiermee steeds meer toewerken naar een werkwijze die de administratieve lasten verlaagt en de dienstverlening verbetert.

Daarnaast is er een begin gemaakt met het uitvoeren van steekproeven. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit en rechtmatigheid van de toekenningen te toetsen. Omdat het proces nog in een opstartfase zit, is het op dit moment te vroeg om al een betrouwbaar oordeel te geven.

Ook op het gebied van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen zijn stappen gezet richting verdere automatisering. Doel hiervan is om de behandeling van aanvragen eenvoudiger en sneller te laten verlopen, en waar mogelijk ook hier toe te groeien naar een meer proactieve beoordeling. Dit traject bevindt zich nog in ontwikkeling, maar vormt een belangrijke stap richting een betere en klantvriendelijkere uitvoering.

- 2.5 Participeren voor iedereen

De invoering van de 'Participatiewet in balans' en de invoering van de 'Wet van school naar duurzaam werk' zijn in voorbereiding. Deze wijzigingen in de wet zijn vertaald naar onze verordening. Deze is in concept gereed en ligt voor bij de Adviesraad Sociaal Domein. Eind van het jaar wordt de verordening ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraad.

Om volwaardig mee te kunnen doen in onze samenleving geven wij verschillende trainingen, die zich richten op het versterken van zelfredzaamheid van inburgeraars, denk daarbij aan trainingen op de Nederlandse taal, cultuur, wegwijs bij instanties, financiële vaardigheden. Tevens zijn er een aantal groepen geweest die sollicitatietrainingen met succes hebben doorlopen, deze training wordt een vast onderdeel in het aanbod van de loopbaanbegeleiders.

Voor de Oekraïners is er een loopbaanbegeleider beschikbaar om inwoners te helpen bij het vinden van werk. De afgelopen periode zijn er wisselingen geweest van bewoners op de locaties en nieuwe mensen ingestroomd. Ondanks deze wisselingen werkt ruim 60 procent van de Oekraïners.

Programma 3: De werkende gemeente

- 3.1 Faciliteren van duurzame economische ontwikkeling

1. Bedrijventerreinen:
In juli 2025 hebben we op het vlak van bedrijventerreinen een update gegeven aan de gemeenteraad. Het lokaal onderzoek naar mogelijkheden voor de Rieze is gestart. Het waterstofinitiatief in Netterden kan worden ontwikkeld na de toezegging van een rijkssubsidie. Fasering van de aanpak van de regionale bedrijventerreinen is wel aan de orde. In West Achterhoekverband is geconcludeerd dat we in 2025 niet meer tot een voorstel voor besluitvorming kunnen komen.
2. Compacte, toegankelijke en groene winkelcentra:
We hebben aansluiting gezocht bij het Kader Klimaatadaptieve Kernen. De onderzoeksfase hiervoor is onlangs afgerond. We treffen voorbereidingen om in 2026 aan de slag te gaan met de prioritaire te verbeteren locaties.
3. Effecten economische dynamiek op voorzieningen:
In het tweede deel van 2025 ronden we de rapportage af om deze daarna aan te bieden aan de gemeenteraad.

- 3.2 Ondersteunen van de Agrarische sector

Het effect van de gevoerde keukentafelgesprekken met agrarische bedrijven is goed te merken. De sector neemt steeds vaker direct of indirect (via een adviseur) contact op met het team Economie en Maatschappij.

Op dit moment is wel duidelijk dat we niet alle agrarische bedrijven kunnen spreken in 2025 die we als gemeente nog niet eerder gesproken hebben. Dit zal dan doorlopen in 2026.

We maken op dit moment het uitnodigingskader voor recreatie en toerisme en verwachten deze dit jaar te kunnen afronden.

- 3.3 Faciliteren van de opvang van Vluchtelingen

In 2025 hebben we een aantal (doorstroom)locaties voor de opvang van statushouders geopend. Daarnaast hebben we de opvang van Oekraïense vluchtelingen op niveau gehouden. Deze taakstellingen zijn behaald.

Het vraagstuk opvang Asiel willen we invullen met een Asielzoekersdorp. Dat vraagt een langere voorbereiding, en zal in 2025 niet leiden tot de opvang van Asielzoekers.

- 3.4 Versterken van onderscheidend toeristisch recreatief aanbod

1. Marktbenadering waterrecreatie

Vanuit de 'visie waterrecreatie' wordt momenteel onderzocht welk potentieel waterrecreatie op, in en naast de Oude IJssel biedt. Waterrecreatie Nederland is gestart met het verkennende onderzoek. Zij brengt in beeld wat de potentie van waterrecreatie in onze gemeente kan zijn, en legt dat vast in een 'droombeeld'.

2. Actualiseren uitvoeringsprogramma recreatie en toerisme

De uitvoeringsagenda loopt af in 2024. Niet het hele programma wordt gerealiseerd in 2025. Het in enige vorm actualiseren wordt opgepakt in 2026.

3. Plaatsen Schabracq meubilair

Gemeente Oude IJsselstreek heeft nog verschillende stalen ornamenten van de kunstenaar Schabracq in haar bezit. Dit kunstzinnige straatmeubilair is op diverse plekken in de gemeente geplaatst om zo onze rijke ijzerhistorie beleefbaar te maken. In juni 2025 is dit project afgerond.

4. IJzerbiënnale

In 2025 hebben we partijen gestimuleerd om een nieuw evenement rondom de ijzerhistorie van onze gemeente te organiseren. Hoewel de organisatie van de IJzerbiënnale / VUURfest vanwege organisatorische omstandigheden is afgeschaald, heeft dit wel geresulteerd in de activiteit 'ijzermaken'.

Monitoring

1. Er vinden gesprekken met marktpartijen plaats over de mogelijkheden van waterrecreatie
2. Het uitvoeringsprogramma Toerisme en Recreatie is geactualiseerd
3. Project Schabracq-meubilair is afgerond
4. Nieuw evenement IJzerbiënnale vindt plaats

- 3.5 Versterken van Kunst en Cultuur in de samenleving

De Achterhoekse gemeenten hebben het Regionaal cultuurakkoord afgesloten. De uitvoering daarvan wordt nu opgepakt in samenwerking met de Achterhoek Ambassadeurs. Ook is de nieuwe CEPA periode gestart en zijn de cultuurpartners in de Achterhoek volop bezig met de uitvoering van de nieuwe plannen.

We hebben het Regionaal Programma Vrijheid uitgevoerd. Het project circulaire kunst is bijna afgerond. We plaatsen dit jaar twee luisterplekken in de openbare ruimte. De derde en laatste volgt begin volgend jaar. De overgang van Cultuureducatie door Stichting KiCK naar de bibliotheek is afgerond.

We hebben incidentele middelen ontvangen van het Rijk, waarmee we de Bibliotheek een impuls geven om toekomstbestendig te worden, in het kader van de Zorgplicht van het bibliotheekstelsel.

- 3.6 Faciliteren van sport en sportaccommodaties

Het onderzoek voor de locatie van SV Wisch is afgerond. Met SV Wisch verkennen we de mogelijkheden voor het overgaan vanaf seizoen 2026-2027 naar locatie de Munsterman in Silvolde.

De verenigingsondersteuner is actief bij alle verenigingen en ondersteunt in het proces op de IJsselweide om daar een sport en beweegpark van te maken.

De Buurtsportcoaches werken actief aan de doelen om inwoners in beweging te krijgen. Ook wordt de ketenaanpak overgewicht kinderen door de Buurtsportcoach uitgevoerd.

- 3.7 Versterken van onderwijskansen voor jeugdigen

We zijn op schema met de aanpak gelijke onderwijskansen zoals is beschreven in de programmabegroting.

De ouderconsulent wordt ook in het schooljaar 2025-2026 gecontinueerd. We kunnen daarbij gebruik maken van de incidentele GKA-middelen (totaal € 100.000 in twee schooljaren) waardoor de financiële bijdrage van scholen en gemeente verlaagd wordt.

De ISK (internationale schakelklas) is verhuisd naar een andere locatie in Doetinchem: Vondelstraat 5. Dit is dezelfde locatie waar in mei jl. ook de regionale taalschool is gestart. De regionale taalschool is voor kinderen van nieuwkomers tussen de 6 en 12 jaar. Ouders van kinderen kunnen kiezen of hun kind naar de regionale taalschool gaan of naar een dichtstbijzijnde school van Essentius. Het is de bedoeling dat de kinderen na één jaar (maximaal twee jaar) instromen op een reguliere basisschool in de eigen gemeente.

We zijn nog in overleg hoe invulling te geven aan een vorm van rijke schooldag.

- 3.8 Faciliteren van passende en toekomstgerichte onderwijshuisvesting

Gendringen:

De oplevering van IKC de Wijssel heeft voor de zomervakantie plaatsgevonden, zodat de leerlingen in het schooljaar 2025-2026 in een nieuw gebouw beginnen.

Silvolde:

Voor aanpassingen in de ventilatie van locatie Isala van het Almende College is besloten de financiële bijdrage beschikbaar te stellen. Afronding van de werkzaamheden is voorzien voor 1 maart 2026.

Silvolde:

Na kaderstelling door de raad zijn de voorbereidingen voor de aanbesteding van het IKC Silvolde gestart.

Uft:

Voor de vervangende nieuwbouw van basisschool de Woelwaters is in de begroting een investering opgenomen.

- 3.9 Versterken van het DRU IndustriePark

Eind 2024 werd de financieel zorgelijke situatie van Stichting DRU IndustriePark bekend bij de gemeente. De focus voor het DRU IndustriePark is daardoor verschoven van doorontwikkeling naar het continueren van het dienstenaanbod en te komen tot een toekomstbestendig DRU IndustriePark. Daarvoor is het van belang in gezamenlijkheid met de genoemde stichting de bestaande afspraken te actualiseren.

- 3.10 Samenwerken met Duitsland

De samenwerking met Duitse partners wordt gestaag voortgezet. De burgemeestersverkiezingen in Duitsland kunnen nieuwe perspectieven bieden, we houden dit nauwlettend in de gaten.

- 3.11 Regionale Samenwerking

In het voorjaar is een bespreekstuk gemaakt door de Regio Achterhoek en ter consultatie voorgelegd aan onder meer de Achterhoek Raad en het Algemeen Bestuur. Naar aanleiding hiervan is het bespreekstuk aangepast en wordt het in het najaar opnieuw aangeboden aan de Achterhoek Raad.

Programma 4: De dienstverlenende gemeente

-4.1 Versterken van bereikbaarheid en persoonlijke dienstverlening

Bereikbaarheid:

We hebben nieuwe applicaties in gebruik genomen. We testen de komende periode de werkbaarheid, en voeren verbeteringen door. Ook in de bereikbaarheid.

Paspoortpiek:

We zien voorlopig af van de fotocabine. De kosten zijn niet in verhouding tot de voordelen.

-4.2 Aanpak ondermijning

Er is veel gedaan in de aanpak van ondermijning. Zo zijn er meerdere integrale controles geweest, waarin tevens is ingezet op het vergroten van bewustzijn. Daarnaast is Achterhoek breed besloten het Bibob beleid te actualiseren. Dit geeft slagkracht als één Achterhoek op te treden.

Er is een eerste stap gezet in het inbedden van de aanpak mensenhandel. Hiervoor is mensenhandelbeleid vastgesteld. Wederom in samenspraak met heel de Achterhoek.

Het materiaal voor de Achterhoek brede campagne tegen het produceren van- en handelen in drugs is opgeleverd en ligt klaar om ingezet te worden.

Programma 5: Bedrijfsvoering / overhead

-5.1 We zijn een inclusieve werkgever

-5.2 Vergroten(cyber-)bewustzijn en weerbaarheid van inwoners, organisatie en de gemeente

Veel acties rondom bewustzijn zijn uitgevoerd, zowel voor inwoners als voor collega's. De escaperoom(game) is in de planning voor het vierde kwartaal van 2025. Er is een Cybercrisis oefening uitgevoerd. Ook is gestart met de voorbereiding van het nieuwe informatieveiligheidsbeleid.

-5.3 Een betrouwbare gemeente

Minder uitgaven omdat het merkconcept slechts gedeeltelijk wordt uitgerold.

-5.4 Versterken interne beheersing

Tijdens diverse besprekingen met de Auditcommissie is input opgehaald voor de financiële verordening. Deze input wordt verwerkt in een nieuwe financiële verordening die dit jaar wordt voorgelegd aan de gemeenteraad voor besluitvorming. Daarnaast is onze nieuwe accountant gestart en overleggen we met hen wat zij nodig hebben om onze organisatie te leren kennen en hun controles goed uit te voeren. Ook bespreken we met hen onze stappen op procesverbetering, risico-inventarisatie en rechtmatigheidsaanpak, onderwerpen waar we aan werken en blijvend aandacht voor hebben.

-5.5 Een toekomstbestendig en toegankelijk gemeentehuis

Besluitvorming op basis van de business case heeft plaatsgevonden. In mei 2025 heeft u ingestemd met het voorstel en een investeringsbudget toegekend waarmee we vorm gaan geven aan de huisvesting van het sociaal domein in het Frank Daamen pand. Samen met ketenpartners zal vormgegeven worden aan een integrale toegang tot het sociaal domein.

-5.6 Publiceren Woo-informatie

De eerste Woo verzoeken zijn in augustus actief gepubliceerd op het platform van onze gemeente (open.oude-ijsselstreek.nl).

In de periode januari tot en met augustus 2025 hebben we 29 Woo verzoeken ontvangen. Om de aanvragen af te handelen is dit jaar circa 400 uur inzet gepleegd door medewerkers van het juridische team. Uren van overige ambtenaren zijn hierin niet meegenomen en zijn moeilijk in te schatten.

Financiële positie

Afwijkingen

Pgr	Tkvd	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
1	0.3	Kantoor Frank Daamenstraat	-10.000	Pand is niet meer verhuurd, vaste lasten en gebruik kunnen niet meer doorbelast worden.
1	0.3	Verkoop onroerende goederen	-130.000	De actieve verkoop van de Polse Molen wordt pas dit najaar opgestart. De verwachting is dat de definitieve verkoop daardoor pas in 2026 plaats gaat vinden.
1	0.3	Project Snippergroen	-100.000	De kosten voor inhuur voor het draaien van het project snippergroen bedragen 140.000. De inkomsten zijn lastiger te voorspellen omdat wij niet weten hoeveel snippergroen er nog verkocht gaat worden gedurende dit proces. Als wij de lijn van dit moment doorzetten zullen wij uitkomen op een inkomst van 40.000.
1	0.3	Pachten	-7.000	Ten aanzien van de post 'pacht' zal circa 7.000 minder inkomsten binnen komen over 2025 ten opzichte van vorig jaar. Dit in verband met een tweetal percelen gelegen op bedrijventerrein Het VIP die dit jaar (2025) niet worden verpacht i.v.m. de inrichting van het perceel voor de komst van de das.
1	2.1	Civieltechnische kunstwerken	20.000	De verwachting is dat er zo'n 20.000 overblijft in verband met schilderwerk dat moeilijk tot uitvoering komt. Aan verschillende schildersbedrijven is een prijsopgave gevraagd, waarop niet of nauwelijks wordt gereageerd.
1	5.2	Tennisbanen	-15.000	We hebben voor 2025 te maken met een overschrijding doordat 4 tennisbanen van LTC IJsselweide slecht bespeelbaar waren als gevolg van de natte weersomstandigheden afgelopen jaar. Tevens blijkt uit een keuringsrapport dat de banen nog maar een minimale vezellengte hebben. Daardoor heeft een revitalisering van de tennisbanen plaatsgevonden zodat deze nog een aantal jaar bespeeld kunnen worden. We verwachten een overschrijding van 15.000 in 2025.
1	5.2	Voetbalcomplexen	-5.000	Er wordt een overschrijding van 5.000 verwacht i.v.m. Engerlingenplaaig veld 3 Terborg.
1	5.2	Gymzaal Lichtenberg	-12.000	Lagere inkomsten verhuur. Het Almende College zal vanaf schooljaar 2025/2026 en later geen gebruik meer maken van gymzaal Lichtenberg.
1	5.7	Boombeheer	-20.000	Uit de 2e inspectieronde bomen in Varsseveld blijkt dat er nog eens 68 bomen er slecht aan toe zijn, dan wel dood zijn. De kap van deze bomen is noodzakelijk voor de veiligheid. De kosten voor de kap, herplant in oktober en nazorg wordt geschat op 20.000.
1	5.7	Kapvergunningen	8.000	Er is een incidentele afwijking met een plus van 8.000 op de legesinkomsten. De extra inkomsten zijn het gevolg van uitvoering van groot onderhoud aan de gemeentelijke bomen die momenteel wordt uitgevoerd. Net als onze inwoners is de gemeente leges verschuldigd over de kapvergunningen. Het onderhoud betreft onderhoud als gevolg van klimaatverandering (droogte) en het wegwerken van een achterstand hierin.
1	8.1	Landschapsfonds subsidies	20.000	Van het landschapsfonds zal dit jaar naar verwachting maximaal 20.000 van de 40.000 worden besteed. Met het budget voor dit jaar is een verkenning gestart om de subsidie beter te aan te laten sluiten op de huidige wensen van agrariërs.
1	8.3	Omgevingswet	-223.000	In de algemene uitkering is een bedrag ontvangen voor de extra uitvoeringskosten Omgevingswet. In taakveld 0.7 (algemene uitkering) staan de inkomsten, in taakveld 8.3 de extra uitgaven. Deze uitgaven zullen uitgesmeerd worden over komende komende jaren. Het restant van 2025 zal bij de jaarrekening voorgesteld worden deze toe te voegen aan de reserve omgevingswet.
1	8.3	Integraal toekomstbeeld Varsseveld	-15.000	Lopende de uitvoering van deze opdracht is geconstateerd dat het van belang is om met betrokkenen in te zoomen op een aantal gebiedsopgaven. Daarnaast willen we in aanvulling op de inbreng die door de deelnemende belangenvertegenwoordigers wordt geleverd, aan de samenleving als geheel de mogelijkheid bieden om te reageren op het eindconcept. Dit leidt tot extra adviesdagen van het uitvoerend adviesbureau.
1	8.3	Omgevingsvergunning Wonen	198.000	De afwijking is een incidentele extra inkomst van 150.000 aan gemeentelijke leges. Bij hogere inkomsten leges stijgen ook de leges voor de welstand, verwachting ca. 48.000. Door de uitgifte van vergunningen voor de realisatie van een aantal grotere bouwprojecten en renovatie van woningen alsmede de uitgestelde inwerkingtreding van de Wet Kwaliteitsborging bouwen voor verbouw, vallen de legesinkomsten dit jaar hoger uit.
1	8.3	Heerlijk Thuis in Huis	25.000	De werkzaamheden uit het project Heerlijk Thuis in Huis zijn afgerond. De eindafrekening met de Regio Achterhoek heeft plaatsgevonden. Er resteert een budget van 25.000 dat vrij valt.
2	6.711	Hulp bij huishouden	150.000	We zien een positieve dalende lijn. Dit was ook de verwachting omdat er bij de toegang ander soortige oplossingen worden bedacht. Er wordt o.a. met een aanbieder ingezet op het herleren van vaardigheden bij onze inwoners.

Pgr	Tkvlid	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
2	6.811	Beschermd Wonen	500.000	Vanuit de landelijke en regionale urgentie wordt gewerkt aan lokale kleinschalige maatschappelijke opvang in alle 8 achterhoekse gemeenten. Ook in de gemeente IJsselstreek wordt gewerkt om te komen tot een lokale kleinschalige maatschappelijke opvang. In samenwerking met diverse partners wordt er samengewerkt aan een kleinschalige huiselijke opzet in een woonwijk waardoor de afstand tot de samenleving verkleind wordt en de maatschappelijke participatie actief gestimuleerd wordt. Dit sluit naadloos aan bij de transformatie en sluit aan bij de beweging die we vanuit de visie "Naar het hart van de beweging" maken. Dit vraagt om het voorzetten van de ontwikkeling van de kleinschalige maatschappelijke opvang. Voor Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW) komt een bedrag van 500.000 vanuit de Centrum gemeente Doetinchem. Dit betreft een afrekening van 2024 en wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve project "kleinschalig maatschappelijk opvang" zodat het proces wat reeds in gang is gezet komende jaar doorontwikkeld kan worden.
2	6.821	Lokale Toekomsttuin	80.000	Plannen zijn afhankelijk van regionale inzet. Aan de regionale lijn wordt momenteel gewerkt. Voor 2025 worden enkel de kosten van de zelfscan Sterke Lokale Teams verwacht.
2	5.3	Stichting DRU Industriepark	-50.000	Voortvloeiend uit de financiële zorgelijke situatie bij de DRU welke bekend is geworden eind 2024, zijn er kosten gemaakt in het kader van de acute fase en de daarmee samenhangende herstelfase. Het betreft kosten voor extern advies en procesbegeleiding. Daarnaast zijn er kosten gemaakt om te komen tot (het door de raad gevraagde) financiële inzicht, op te stellen door een onafhankelijke externe partij.
2	6.1	Subsidie Maatschappelijke effecten	10.000	Er worden aan maatschappelijke subsidies geen verdere uitgaven verwacht.
2	6.1	Antidiscriminatievoorziening	15.000	Er blijft over het jaar 2025 ca. 15.000 over. Hiervoor zijn of worden geen programma's of interventies ingekocht.
2	6.1	Samenlevingsinitiatieven	20.000	Het aantal nieuwe initiatieven blijf achter bij de verwachtingen, het budget kan worden verlaagd.
2	6.1	Uitvoering wet kinderopvang	-10.000	Zoals het er nu naar uitziet zullen we dit jaar financieel meer uitgeven aan GGD-controles kinderopvang dan is begroot. Naar verwachting een overschrijding van 10.000. Dit blijft altijd lastig in te schatten omdat het afhankelijk is van wat bij de controles wordt geconstateerd en evt. extra controles nodig zijn en hoeveel verzoeken er komen van wijzigingen in het Landelijk Kinderopvangregister waar ook GGD-controles op moeten volgen.
2	6.1	Opbouwwerk	-23.000	Door de nieuwe opdracht aan SWOIJ is er in 2025 een tekort ontstaan.
2	6.1	Maatschappelijk werk	54.000	Bij de definitieve afrekening van de subsidie van de afgelopen jaren bleek dat Sensire niet de volledige subsidie heeft gebruikt. Deze subsidie is wel als voorschot uitgekeerd, waardoor een deel moet worden subsidie terugbetaald. Op dit budget ontstaat daarom een voordeel van 54.000.
2	6.1	Reiskosten inburgeraars nieuwe wet	-50.000	Sinds medio 2024 is de werkwijze gewijzigd. Inburgeraars ontvangen per kalenderjaar een abonnement bij Arriva, zodat zij kunnen deelnemen aan hun inburgeringstraject. In februari 2025 zijn de abonnementen verlengd. Daarnaast is sprake van nieuwe inburgeraars.
2	6.1	Preventie Jeugd	10.000	Het verwachte overschot komt voort uit de subsidie afrekening met Yunio en het aantal in te zetten preventieve trajecten voor gezinnen zoals HomeStart, Thuisbegeleid en Integrale vroeghulp.
2	6.1/6.3	Algemene Bijstand (BUIG)	141.000	We constateren een lichte toename van het aantal inwoners dat een beroep doet op de Algemene Bijstand, in lijn met de landelijke ontwikkeling. Hierdoor - en door de wettelijke indexatie van het minimumloon - verwachten we dat de uitgaven 200.000 hoger zullen uitvallen dan bij de 1e berap was voorzien. De terugvorderingen liggen naar verwachting 10.000 hoger dan eerder ingeschat. Bij de BBZ Levensonderhoud verwachten we een voordeel van 150.000, aangezien er dit jaar weinig gebruik wordt gemaakt van deze regeling. Het aantal inwoners met een IOAW uitkering neemt af, waardoor hier een voordeel van 25.000 wordt verwacht. De uitgaven op de IOAZ en de LKS verlopen conform verwachting. Tegenover de uitgaven verwachten we een hogere rijksbijdrage van 156.000. Dit betreft een een verwachte aanpassing van het Nader voorlopig BUIG budget vanwege de aanpassing van het wettelijk minimum loon.
2	6.22	Toegang tot jeugdhulp	-80.000	We hebben een hoger bedrag van 192.000 voorlopig beschikt dan beschikbaar in de begroting. Oorzaak is de indexatie en verhoging van de kostprijs per 1 januari 2025. Met Buurtzorg Jong is afgesproken dat zij de formatie terugbrengen om de kosten te verlagen. Dat is in de loop van het jaar deels gelukt. Wat er overblijft is een bedrag van 80.000 waarmee dit budget moet worden verhoogd in 2025.

Pgr	Tkvlid	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
2	6.3	Alleenverdienersproblematiek	-105.000	In de algemene uitkering wordt een bedrag ontvangen om huishoudens die getroffen zijn door de alleenverdienersproblematiek individuele bijzondere bijstand bieden. In taakveld 0.7 (algemene uitkering) staan de inkomsten, in taakveld 6.3 de extra uitgaven.
2	6.3	Problematische schulden	-35.000	In de algemene uitkering wordt een bedrag ontvangen om problematische schulden fundamenteel aan te pakken. In taakveld 0.7 (algemene uitkering) staan de inkomsten, in taakveld 6.3 de extra uitgaven.
2	6.3	Bijzondere bijstand	-20.000	Onder de bijzondere bijstand vallen diverse regelingen, waarbij vooral op valt dat het aantal inwoners met bewindvoering in 2025 is gestegen. De kosten van bewindvoering zijn ook gestegen (maandelijkse kosten als ook de aanvangskosten).
2	6.3	Meedoenbeleid	-28.000	Steeds meer inwoners maken gebruik van ons meedoenbeleid. Daarnaast is de bijdrage voor zwemlessen verhoogd.
2	6.4	Impuls sociale infrastructuur	-88.000	In de algemene uitkering worden middelen ontvangen om de inrichting van de sociale infrastructuur en daarbij behorende doelen ten aanzien van het ondersteunen van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Vanaf 2025 tot en met 2034 is er (impuls)budget beschikbaar om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. In taakveld 0.7 (algemene uitkering) staan de inkomsten, in taakveld 6.4 de extra uitgaven.
2	6.4	Participatie	-489.000	De integratie uitkering Participatie (algemene uitkering) is bijgesteld met de loon- en prijsontwikkeling, het afschaffen van het lage inkomensvoordeel en een rijksbijdrage voor de sociale infrastructuur waarmee gemeenten werkplekken kunnen faciliteren voor mensen die niet vallen onder beschut werk, maar wel zijn aangewezen op de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven voor hun ontwikkeling richting regulier werk of voor een tijdelijk Vangnet. In taakveld 0.7 (algemene uitkering) staan de inkomsten, in taakveld 6.4 de extra uitgaven.
2	6.5	Maatschappelijke banen	175.000	We constateren dat de begeleiding van inwoners naar werk of maatschappelijke participatie beter verloopt door de inzet van bestaande instrumenten. Denk daarbij aan loonkostensubsidie, de inzet van beschut werk, jobcoaching, werkervaringsplaatsen, opleidingstrajecten en de inzet van loopbaanbegeleiders en accountmanagers.
2	6.91	Uitvoeringskosten Sociaal Domein	-10.000	Op dit budget zal naar verwachting een tekort van 10.000 ontstaan. Dit als gevolg van tolkosten waarmee in de begroting geen rekening is gehouden. Daarnaast is er in de begroting geen rekening gehouden met stijgende kosten van voor contributies en abonnementen (TZA, Schulinc, Stimulansz en Gezondverzekerd).
2	6.91	Regionale samenwerking MOSD	-50.000	Bij de 1e berap is dit budget verhoogd conform de begroting van de SDA. Later is besloten om een extra bijdrage te doen t.b.v. de nieuwe inkoop. Daarnaast kregen wij een bedrag terug vanuit het SDA voor de periode 2022-2024. In de lopende regionale aanbesteding zijn de projectkosten met 35.000 overschreden. Dit komt door de bezwaren en rechtszaken in de procedure. Per saldo zal op dit budget naar verwachting daarom een tekort ontstaan van 50.000.
2 / 3	div.	ZOOV vervoer	232.000	ZOOV voert diverse vervoersdiensten voor onze gemeente uit: ZOOV Op Maat voor sociaal-recreatieve uitstapjes, ZOOV School voor reizen van en naar school en ZOOV Actief voor reizen van en naar werk. In 2024 heeft ZOOV een efficiency slag gepleegd in de vervoersplanning. Dit heeft in 2024 reeds geleid tot lagere uitvoeringskosten bij met name bij het onderdeel leerlingenvervoer. Vorig jaar is tevens besloten om het proces van de uitvoering van het leerlingenvervoer weer zelf te gaan doen. Daarmee kunnen we beter sturen op de uitvoering van onze verordening. Verder constateren wij dat de begroting de afgelopen jaren is verhoogd, rekening houdend met stijgende brandstofprijzen. Wij constateren dat de impact hiervan lager is dan destijds voorzien. De verwachte uitgaven voor 2025 liggen in lijn met 2024. Er wordt een voordeel van 232.000 verwacht.
3	3.1	Regionale samenwerking	24.000	De programmabegroting 2026-2029 van de Regio Achterhoek is structureel sluitend. De reserve toekomstbestendige organisatie is niet meer in volle omvang noodzakelijk. In 2025 wordt een deel van de reserve uitgekeerd ten gunste van de gemeenten.
3	4.1	Onderwijsvergoedingen	-40.000	De systematiek van uitbetaling van de Onderwijsvergoedingen voor bewegingsonderwijs is in 2025 gewijzigd op basis van de aangepaste beleidsregel bekostiging bewegingsonderwijs. Bij de 1e Berap 2025 is een eerste inschatting gemaakt van de incidentele kosten die dat in 2025 met zich meebrengt. Dat heeft geleid tot een begrotingswijziging. Die inschatting blijkt nu te laag te zijn. We verwachten aanvullend nog eens 40.000 uit te geven. Dit komt met name omdat de aanpassing ook geldt voor de belaste onderwijsvergoedingen, deze waren bij de eerdere melding nog niet meegenomen in die berekening.
3	4.3	Leerplicht	-20.000	Aanpassing conform vastgestelde begroting Bestuurlijk Overleg Leren Werkt.

Pgr	Tkvlid	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
4	0.2	Verkiezingen	-90.000	Bij het opstellen van het oorspronkelijke verkiezingsbudget is uitgegaan van het toen bekende verkiezingsschema. Door de val van het kabinet is duidelijk geworden dat er in oktober 2025 tussentijdse verkiezingen zullen plaatsvinden die destijds nog niet gepland waren. Deze onverwachte ontwikkeling brengt extra kosten met zich mee, onder andere voor personeel, stemlokalen, drukwerk, logistiek en communicatie. Deze kosten vallen buiten het eerder vastgestelde budget en zorgen daardoor voor een overschrijding. Een verkiezing kost ongeveer 110.000. De verwachting is dat de overschrijding rond de 90.000 zal bedragen.
4	1.2	Veiligheid	-93.000	In februari is er in de gemeente een drugslab aangetroffen. Voor het opruimen van het gedumpte drugsafval is voor 85.000 aan kosten gemaakt. Er wordt op dit moment gekeken of er een subsidie aangevraagd kan worden om de kosten te reduceren. Eind 2024 zijn middelen vanuit de versterkingsgelden ontvangen voor het afsluiten van een licentie bij Atlas. Dit systeem zorgt voor een zorgvuldige verwerking van resultaten uit het ondermijningsoverleg. De licentie bedraagt 8.000 en is in 2025 aangeschaft.
4	1.2	APV	18.000	Door betere voorlichting en "mond tot mondreclame" zijn organisatoren beter op de hoogte van vergunningsplicht voor de door hun georganiseerde activiteiten. Voor 2025 is de verwachting dat de gemeentelijke leges 18.000 hoger uitvallen dan begroot.
4	1.2	Opvang zwerfdieren	-5.000	Vanwege het neutraliseren van verwilderde zwervkatten bedragen de extra kosten voor de Dierenambulance Doetinchem e.o ca. 5.000.
4	1.2	Handhaving	34.000	De (verwachte) afwijking is ca. 34.000 positief. Er is ruim 48.000 aan dwangsommen ingevorderd. Dit zijn niet-begrote eenmalige inkomsten en heeft voor het grootste deel te maken met 1 locatie. Er is ruim 6.000 uitgegeven aan juridische kosten, als proceskosten en griffierechten. Ook dit zijn niet-begrote eenmalige kosten. In het eerste half jaar zijn er 2 nieuwe handhavers in dienst gekomen. In Q4 komen er opnieuw 2 nieuwe handhavers in dienst. Voor de nieuwe collega's moest en moet kleding e.d. worden aangeschaft. Verwacht wordt dat de kosten hiervoor 7.500 meer bedragen dan begroot.
4	7.4	Omgevingsdienst Achterhoek	-200.000	Deze afwijking wordt met name veroorzaakt door de stijging van de kosten bij de onderdelen Vergunningverlening en Toezicht en Handhaving. De werkzaamheden op het gebied van Toezicht en Handhaving zijn meer dan ingeschat vanuit het Toezicht - en Handhavingprogramma (HUP) 2024. Deze zijn echter wel vergelijkbaar met die van 2024. Deze tendens is structureel. Intensiever toezicht leidt tot meer nieuwe vergunningaanvragen, waardoor de kosten van vergunningverlening eveneens toenemen. De mate van risico dat gelopen wordt (risicoanalyse en daarbij horend uitvoeringsprogramma) is een belangrijk onderdeel in de discussie over de financiën en de noodzakelijke robuustheid van de ODA.
4	7.4	Ongediertebestrijding	-15.000	De afwijking wordt geschat op ca.15.000. Deze is ontstaan doordat de bestrijding van de plaagmier in Silvolde duurder is uitgevallen en de Plaagmier ook op de begraafplaats in Silvolde bestreden gaat worden in opdracht van de gemeente.
4	7.4	Omgevingsvergunning Milieu	-20.000	De verwachte afwijking (onderschrijding) voor dit jaar is nog eens incidenteel 20.000. 2025 is het eerste jaar dat er voor deze activiteit leges worden geheven. Er is dan ook nog geen ervaring uit voorgaande jaren beschikbaar. Hiernaast zijn er nog aanvragen uit 2024 in behandeling/afgehandeld, waarop de legesverordening van 2024 nog van toepassing is en derhalve geen leges geheven worden. Verwachte inkomsten komen dan uit op 30.000.
5	0.1	Bestuurskosten	-5.000	Contributie dekt verschillende kosten en activiteiten die verband houden met het lidmaatschap, waaronder kosten voor het organiseren van bijeenkomsten, communicatie.
5	0.8	Gemeentehuis	-14.000	Per saldo een nadeel op facilitaire kosten gemeentehuis van 14.000. De hogere kosten bestaan uit het verplaatsen van een lezer toegangssysteem en reiniging van de devices op de werkplekken. De portokosten vallen hoger uit door hogere prijzen en meer postverzending. De kosten voor kantoorartikelen vallen hoger uit door uitbreiding van het personeelsbestand, hoge papierprijzen en archiveringsproject bij DIV. De energielasten laten een voordeel zien.
5	0.8	Gemeentewerf	10.000	De kosten voor energie zijn gedaald.

Pgr	Tkvlid	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
5	0.8	I&A	100.000	In de begroting 2025 is een budget opgenomen voor de aanbesteding en implementatie van een nieuw financiële applicatie. Dit proces loopt maar de kosten zullen pas gemaakt worden in 2026. Derhalve ontstaat er een voordeel in 2025. Een wordt een voorstel gedaan tot resultaatbestemming teneinde de middelen volgend jaar beschikbaar te hebben.
5	0.8	I&A	-57.000	De in 2024 geraamde aanbesteding voor de applicatie beheer openbare ruimte (BOR) is in de jaarrekening gemeld als voordeel aangezien de kosten doorschoven naar 2025. Tegenover dit voordeel in de jaarrekening wordt nu een overschrijding gemeld, de kosten zijn uiteindelijk gemaakt in 2025.
5	0.8	I&A	-50.000	De indexatie over de I&A budgetten bleek hoger dan vooraf ingeschat, dit resulteert per saldo in een nadeel van 50.000.
5	0.8	Personeel	600.000	We zijn kritisch met het invullen van vacatures met het oog op het de oplopende taakstelling vanaf 2026.
99	0.5	Dividenden	-41.000	Alliander keert dit jaar ongeveer 96.000 minder dividend uit dan begroot (500.000). Vanuit de BNG bank ontvingen wij juist ruim 55.000 meer dividend ten opzichte van de begroting (350.000). Per saldo is dit een nadeel van 41.000.
99	0.61	OZB inkomsten	15.000	De verwachte afwijking is 15.000. De oorzaak hiervan is dat in oktober 2024 het tarief OZB woningen is berekend met een totale economische waarde van alle woningen die lager was dan de daadwerkelijke waarden in februari 2025 toen de aanslagen OZB zijn opgelegd. Hierdoor zijn de opbrengsten hoger uitgevallen.
99	0.7	Algemene uitkering	2.276.000	De Algemene uitkering geeft in totaal een voordeel van 2.276.000, dit bestaat uit een vrij besteedbaar deel en een deel ter dekking van kosten. De primitieve begroting 2025 is gebaseerd op de cijfers van de meicirculaire 2024. Vervolgens worden bij de 2e berap 2025 de effecten van de meicirculaire 2025 verwerkt. Het voordeel op de algemene uitkering wordt veroorzaakt door een bijstelling van het accres voor loon- en prijsbijstelling en de verrekening te kort Jeugdzorg uit het rapport van Ark. Daarnaast zijn er decentralisatieuitkeringen. De afwijkingen zijn als volgt te specificeren: Van het totale voordeel is 941.000 ter dekking van de onderstaande zaken/ de z.g.n. geoormerkte gelden (decentralisatieuitkeringe en taakmutaties). Deze zijn als uitgaven toegelicht in de programma's. DU Omgevingswet + 223.000 Alleenverdienersproblematiek + 105.000 IBS Problematische schulden + 35.000 DU Impuls sociale infrastructuur + 88.000 IU Participatie + 489.000 Er resteert 1.335.000 Algemene uitkering zijnde de algemene ontwikkelingen AU, dit is vrij besteedbaar budget.
Totale verwachte afwijking			2.510.000	

Bedragen x €1

*De algemene uitkering heeft effect op meerdere programma's

Investerings

Pgr	Tkvd	Omschrijving	Afwijking	Toelichting op de afwijking
2	6.1	Aankoop pand huisvesting Statushouders	467.000	Aanvraag voor een investeringskrediet voor de aankoop pand in Varsseveld voor huisvesting Statushouders voor een bedrag van 467.000.
1	5.2	Padelbanen Varsseveld	-47.000	Investering afvoeren.
Totale verwachte afwijking			420.000	

Bedragen x €1

Begrotingswijziging

Pgr	Begrotingswijziging (x1.000)	Saldo
1	De gemeente waar het goed wonen is	-267
2	Een leefbare gemeente	42
3	De werkende gemeente	271
4	De dienstverlenende gemeente	-371
5	Bedrijfsvoering/ overhead	584
99	Algemene dekkingsmiddelen	2.250
Saldo begrotingswijzigingen		2.510

Investerings

Pgr	Begrotingswijziging (x1.000)	Saldo
1	De gemeente waar het goed wonen is	-47
2	Een leefbare gemeente	467
3	De werkende gemeente	-
4	De dienstverlenende gemeente	-
5	Bedrijfsvoering/ overhead	-
99	Algemene dekkingsmiddelen	-
Saldo begrotingswijzigingen		420

Budgettair neutrale wijzigingen

Programma (x1.000)	Uitgaven	Inkomsten	Toelichting
1 De gemeente waar het goed wonen is	2.313	2.313	Heerlijk thuis in huis, Taskforce wonen en zorg, Energietransitie, Zonnevelden, Spuk 3e tranche NIP/LAI.
2 Een leefbare gemeente	7.028	7.012	Spuk Oekraïne, Statushouders, Spuk Wet Inburgering, Spuk Onderwijsroute, Spuk Doorstroomlocatie, Schuldhulpverlening, Bijdrage CEPA en CIA, IZA gelden, Tennetgelden, Spuk informatiepunten digitale overheid.
3 De werkende gemeente	92	92	Spuk OAB.
4 De dienstverlenende gemeente	-	-	
5 Bedrijfsvoering/ overhead	41	57	Kantine, I&A eenheid SD, Reserve IZA gelden.
99 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	
Saldo begrotingswijzigingen	9.474	9.474	

**Budgettaire neutrale
wijzigingen
investeringen**

Programma (x1.000)	Uitgaven	Inkomsten	Toelichting
1 De gemeente waar het goed wonen is	694	694	Riolering Heuvelstraat, reconstructie Oranjestraat, SPV subsidie verkeer.
2 Een leefbare gemeente	-	-	
3 De werkende gemeente	-	-	
4 De dienstverlenende gemeente	-	-	
5 Bedrijfsvoering/overhead	-	-	
99 Algemene dekkingsmiddelen	-	-	
Saldo begrotingswijzigingen	694	694	

Onvoorzien

Op basis van wet- en regelgeving is in de begroting een stelpost onvoorzien opgenomen. Dit is ongeveer € 50.000 per jaar. Om van de stelpost onvoorzien gebruik te maken, moet het doel voldoen aan de 3 O's: onvoorzien, onvermijdbaar en onuitstelbaar.

Onvoorzien begroting 2025 (x 1.000)	Aanwending	Nog te besteden
Primitieve begroting beginstand		50
Stand 1--9-2025	-	50

